

Prof. dr. Lode Verreeck (LDD) bij Pro Flandria

Op 24 maart 2012 nodigde Pro Flandria Prof. dr. Lode Verreeck uit die voor LDD in het Vlaams Parlement zetelt. Er waren heel wat vragen. Is er voor LDD als partij nog een toekomst weggelegd? Hoe kijkt de fractievoorzitter in het Vlaamse Parlement van deze libertarische V-partij tegen de evolutie van dit land aan? Hoe meedogenloos is hij voor de regering-Di Rupo? Vooral: hoe staat LDD tegenover de formaties die men als V-partij labelt? Het werd een interessante pittige discussie waarin ook de hamvraag niet ontbrak: Is het Vlaamse front niet eerder met het opdoeken van LDD, dan wel het voortbestaan ervan. Dankzij 't *Pallietekerke* kunnen we u dit uitgebreid interview aanbieden dat goed aangeeft wat de themata waren die de ondernemers en academici van Pro Flandria bezighielden.

Lieven Gevaert

"Ik liep school in het Sint-Lievenscollege in Antwerpen", vertelt Vereeck. "Daar lag de pedagogische nadruk op een Vlaamse en sociale bewogenheid." Het gesprek, leggen we uit, kadert in een reeks van vertegenwoordigers van de zogenaamde V-partijen. Dit gebeurde al zo'n drietal jaar geleden. Vandaag doen we de oefening opnieuw, zij het met andere mensen. "Wij zijn een V-partij", beaamt Vereeck. "Het is een predicaat dat ik onderschrijf. Maar dat betekent niet dat we een nationalistische partij zijn. Onze wortels liggen elders, in het libertarisme. We gaan er prat op een libertaire partij te zijn. Dat we vandaag de stempel V-partij krijgen én claimen, heeft vooral te maken met een aantal ervaringen op sociaaleconomisch vlak. Laten we even terugkeren naar het eerste burgermanifest van Guy Verhofstadt. Hij legde een duidelijke link tussen het communautaire en het sociaaleconomische. In België lukt het niet meer, klonk zijn analyse, dus is er meer Vlaanderen nodig om de noodzakelijke hervormingen door te voeren. Zoveel jaar later is die analyse actueler dan ooit. België staat voor een conservatief sociaaleconomisch immobilisme. In Vlaanderen denkt zelfs de linkerzijde mee over een sociaaleconomisch model voor de 21ste eeuw. Dat zie je niet in Franstalig België. Sta me toe dit aan de hand van een concreet voorbeeld te illustreren. De politieke discussie over de indexatie van de lonen woedt al een tijd. Mijn partij is voorstander van een netto-indexatie. Dit betekent dat de loonkost niet zou stijgen voor de werkgevers, maar de werknemers wel het gunstige effect van de indexatie zullen ervaren. Ik ben ervan overtuigd dat ik zo'n pragmatische regeling op Vlaams niveau erdoor kan krijgen. Op Belgisch niveau is dat onbegonnen werk. Daar heerst een totale inertie."

Onderhandeld confederalisme

"Wij kiezen voor het confederalisme als ideale staatsvorm", benadrukt Lode Vereeck. "Niet als statement, laat dat duidelijk zijn, maar omdat wij werkelijk geloven dat dit het beste toekomstperspectief voor dit land is. Wij leven in twee verschillende landen die best zo veel mogelijk hun eigen boontjes doppen, maar die ontegensprekelijk ook gemeenschappelijke belangen hebben, zoals Brussel. Het vreemde is dat tijdens de regeringsonderhandelingen Bart de Wever nog steeds in een federale logica bleef denken. Er is nu een regering, dat klopt. Maar kan zo'n oefening opnieuw worden gedaan? Het is niet zo gek te voorspellen dat dit de laatste keer is geweest. En wat dan? Idealiter gaan we naar een onderhandeld confederalisme. Lukt dat niet, dan wordt het een afgedwongen confederalisme. Zit ook dat er niet in, dan gaan we onvermijdelijk naar een *clash* en een splitsing van dit land."

Di Rupo doorgelicht

“Aanvankelijk, ik beken, was mijn tussenoordeel gematigd positief. Inmiddels staan we wat verder en is mijn eindoordeel uitgesproken negatief. Kijk, ik heb altijd gezegd dat de twee punten waarop ik de staatshervorming zou afrekenen de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV en de Brusselse interne staatshervorming waren. Op beide vlakken scoort deze regering een onvoldoende. De splitsing van het gerechtelijk arrondissement is een gedrocht geworden. En voor het geld dat we in dit land pompen, hadden we een veel ruimere staatshervorming moeten krijgen. Di Rupo is goed bezig met Vlaanderen economisch te verzwakken.”

Kostprijs tsunami

Lode Vereeck is economist en docent economie. Binnen zijn partij, dat is geweten, leeft een bijzondere belangstelling voor sociaaleconomische thema's. Wat vindt hij van de manier waarop het economische beleid gevoerd wordt? “Er zijn twee elementen die ik cruciaal vind”, antwoordt hij. “Ten eerste zijn de fiscale en de parafiscale druk te hoog. Vooral de loonkost, de belasting op arbeid, is werkelijk buitensporig. Vandaag bedraagt het overheidsbeslag 54 %. Mijn collega-professor Moesen van de KU Leuven berekende dat, rekening houdend met alle relevante parameters, het optimaler overheidsbeslag voor ons land 43 % zou bedragen. Als ik zeg “met alle parameters”, heb ik het over datgene wat nodig is om de taken die het overheidsapparaat uitvoert te financieren. Het tweede belangrijke element dat me tegen de borst stuit, zijn de transfers van noord naar zuid. Historisch en internationaal zijn die werkelijk buiten proportie. Het is een evidente vaststelling dat deze scheefte trekking het land kapotmaakt. Dat is, voor alle duidelijkheid, géén communautaire uitspraak, maar zuiver economische logica. Weet u, de kost voor de heropbouw na de tsunami in Azië bedroeg 2 miljard dollar. In dit land bedragen de transfers om en bij 12 miljard euro. Dat is een enorme molensteen rond de Vlaamse nek. En de Waalse, overigens! De situatie in Wallonië verbetert niet. Integendeel, ze blijft problematisch, omdat de transfers de nochtans noodzakelijke veranderingen in het Waalse economische weefsel juist minder dringend maken. Dit betekent dat de enorme transfers volkomen zinloos zijn. Het is te gek voor woorden. De verhouding tussen noord en zuid is immers geen *zero sum game*. De ene verliest niet wat de andere wint. Het zou echter een win-winsituatie kunnen zijn. Beeldt u zich even in wat een welvarend Wallonië voor Vlaanderen zou betekenen? Koopkracht en een extra afzetmarkt. Dat zou het kunnen zijn. Daartoe moeten we de transfers afbouwen en Wallonië responsabiliseren. Deze remedie heeft een naam: confederalisme.”

Spreadstand van N-VA

Tot op zekere hoogte stemt de omschrijving V-partij met een bepaalde realiteit overeen. N-VA, LDD en VB dragen standpunten uit die in bepaalde gevallen gelijklopend zijn, maar er zijn ook grote onderlinge verschillen. Niet toevallig ziet Vereeck die verschillen vooral op economisch vlak. “De lijn van het Vlaams Belang is duidelijk”, legt hij uit. “Zij staan voor een protectionistische politiek. De grenzen moeten toe, daarmee basta. Dat staat haaks op onze kijk. Wij streven immers naar een systeem van gecontroleerde immigratie, steunend op het Amerikaanse systeem met *green cards*. Iedereen is hier welkom om te presteren, niet om te profiteren. Waar de N-VA eigenlijk voor staat... dat is minder duidelijk. Tussen wat ze op Vlaams en wat ze op federaal niveau vertellen, bestaat een spreadstand. Federaal neigen ze naar een meer liberaal discours, maar op Vlaams niveau staat die partij synoniem voor

overregulering en meer overheid. Denk maar aan overbodige initiatieven als het Vlaams Energiebedrijf of de kindpremie. Het wordt tijd dat N-VA eens duidelijkheid schept. De kritiek die de N-VA op de federale begroting geeft - te veel eenmalige maatregelen, foute groeiparameters - is immers nog meer van toepassing op de Vlaamse.

Globaal genomen is er een gebrek aan gezond economisch verstand, ook bij de overige V-partijen. Sta me toe dit met een eenvoudig voorbeeld te illustreren. Toen bleek dat de hypothecaire aftrek naar de deelstaten zou worden overgeheveld, haastte de N-VA zich om te communiceren dat er voor de burger niets zou veranderen. Zij stelden zich borg dat hetzelfde gunstregime bewaard zou blijven. Kijk, dat is nu een illustratie van hoe het niet moet. Het is een houding die allesbehalve confederaal is. Wil men van Vlaanderen een België op zijn klein maken? Eerder zou men zich moeten afvragen of deze regeling wel zo ideaal is. Uiteraard zijn er betere alternatieven. Een staatshervorming is een geknipt moment om die in een beleid te gieten. Alleen moet men wel *out of the box* kunnen en durven denken."

"Collaborateur de rien"

"In tegenstelling tot Wallonië speelt Vlaanderen economisch gesproken nog steeds op Duits niveau", legt Vereeck uit. "Maar we verliezen hoe langer hoe meer terrein. Met grote zekerheid kan nu al voorspeld worden dat we op dit peil niet zullen kunnen blijven verder werken en leven. Tenzij dringend een heleboel verandert, wat volgens ons enkel in een confederale context kan gebeuren. Maar hoe geraken we daar politiek? Je hoort er inmiddels minder over, maar er was een moment dat iedereen de mond vol had over de strategie van professor Maddens en het Franstalige *"demandeur de rien"*. Wat mij betreft, heeft die strategie afgedaan. Eerder moeten we aan Franstalig België laten weten dat we niet langer *"collaborateur de rien"* zijn. Je kan op een heel beschaafde manier de knip op de beurs houden, als de Franstaligen halsstarrig *non* blijven zeggen. (PmM)

Met dank aan het 't Pallieterke voor hun toestemming om dit interview hier te mogen aanbieden.